

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/10913, 10914, 10915
10916, 10917, 10918
10919

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3952
Konu : Soru Önergeleri

31.10/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 10.10.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-88202 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/10913, 7/10914, Adana Milletvekili Ali HALAMAN'a ait 7/10915, Adana Milletvekili Ali DEMİRÇALI'ya ait 7/10916, Tekirdağ Milletvekili Candan YÜCEER'e ait 7/10917, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/10918 ve İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/10919 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/10913, 7/10914, 7/10915
7/10916, 7/10917, 7/10918
7/10919 (13 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Erdoğan TOPRAK
İstanbul Milletvekili
Esas No :7/10913

Türkiye de şeker pancarı ve teknolojisi ile ilgili araştırmaya yönelik tek kuruluş ŞEKER ENSTİTÜSÜ'dür.

Bu sebeple,

SORU 1) Şeker sanayinin dışında şeker pancarı ve şeker teknolojisi konusunda bilgi birikiminin yok denecek kadar az olmasının sebebi nedir?

SORU 2) Üniversitelerimizde şeker pancarı ve sanayii ile ilgili yeterli AR-GE çalışmalarının yapılmamasının sebebi nedir? Ve bu konuda eğitimler verilmekte midir? Yeterli midir?

SORU 3) Tarımda teknolojik gelişmelerin sağlanmasına yönelik çalışmalar nelerdir?

SORU 4) Diğer ülkelerde elde edilen teknolojiler ülke koşullarımıza uyarlanmakta ve aktarılmakta mıdır?

SORU 5) Şeker Enstitüsünün yeniden yapılandırılması yönünde girişimleriniz var mıdır?

SORU 6) Şeker pancarı tarımının ülkemiz geleceğinin de bir teminatı olabilmesi için bakanlık olarak çalışmalarınız nelerdir?

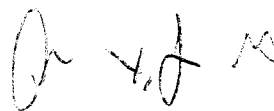
CEVAP 1-2-3-4-5-6) Bakanlığımız tarafından tarım sektörünün ihtiyaç duyduğu öncelikli konularda bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi, çiftçiler, tarımsal sanayiciler ile ihracatçılara aktarılması ve tarım sektöründeki örgütlerin AR-GE kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla AR-GE projelerine geri ödemesiz doğrudan destekleme ödemesi verilmektedir.

5488 sayılı Tarım Kanunu'na bağlı olarak çıkartılan "Araştırma ve Geliştirme Destek Programı Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Tebliğ" kapsamında, tarım sektörünün ihtiyacı olan konularda üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek kuruluşları, çiftçi örgütleri ve özel sektör tarafından yürütülen AR-GE projeleri desteklenmektedir.

Her yıl Bakanlığımız web sayfasında yayımlanan ilan çerçevesinde AR-GE desteğinden yararlanmak isteyen kurum ve kuruluşlar belirtilen süre içerisinde proje tekliflerini sunmaktadır. Tebliğ kapsamında oluşturulan Değerlendirme Kurulu tarafından uygun görülenler projeler desteklenmektedir.

2007 yılında başlayan AR-GE Destek Programı kapsamında 2007-2012 yılları arasında 452 proje önerisi alınmıştır. Bu projelerden 115'i desteklenmiş ve bugüne kadar 10,5 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

AR-GE Destek Programı kapsamında şeker sektörü ile ilgili olarak, yürütücülüğünü SS. Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği'nin yaptığı "AB'ye Üyeliğinin Türkiye Şekerpancarı Tarımı ve Şeker Sektörü Üzerine Sosyo-Ekonomik Etkisinin Analizi" isimli projeye destek verilmiştir.

Bu projede, şeker pancarı üretiminde ve şeker sektöründe Türkiye'nin mevcut durumunun irdelenmesi ve AB'ye tam üyelik durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel sosyo-ekonomik etkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bakanlığımızca yürütülen yeni teknolojilerin uygulanmasına yönelik bazı çalışmalar şu şekildedir:

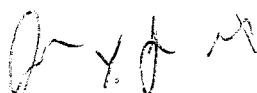
- Ankara Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Türkiye Tohum Gen Bankası" 2010 yılında,
- Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Enerji Tarımı Araştırma Merkezi" 2010 yılında,
- Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Tıbbi Aromatik Bitkiler Merkezi Laboratuvarı" 2010 yılında,
- Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Kuraklık Test Merkezi" 2010 yılında hizmete açılmıştır.

Ayrıca;

- GAP Eylem Planı kapsamında Şanlıurfa GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü bünyesinde Sulama Eğitim Merkezi 2013 yılında,
- İzmir Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Bitkisel Doku Kültürü Merkezi Laboratuvarı" 2012 yılı sonunda,
- Ankara Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü bünyesinde "Bitkisel Biyoteknoloji Merkezi Laboratuvarı" 2012 yılı sonunda,
- Adana Çukurova Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Kahramanmaraş Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde oluşturulması planlanan "Yonca Islah ve Orijinal Tohumluk Üretim Merkezi" tamamlanarak 2012 yılı sonunda faaliyetlerine başlayacaktır.
- GAP Eylem Planı Kapsamında ulusal ve uluslararası düzeyde araştırmalar yapacak ve bu konularda eğitim verebilecek GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü'nün hizmet binası açılışı 18 Eylül 2012 tarihinde yapılmış olup, 2013 yılında merkez tamamlanmış olacaktır.
- Bilkent-Hacettepe Üniversiteleri arasındaki Bakanlığımız kampüsü yanında yaklaşık 2.000 dekar alanda Türkiye Milli Botanik Bahçesinin kurulması çalışmalarına 2011 yılında başlanmıştır.

Araştırma Enstitülerimizde şeker pancarı araştırma çalışmaları yürütülmekte ve bu konuda çalışacak araştırmacıların eğitimleri gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda Tokat Orta Karadeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma İstasyonu Müdürlüğü, Kahramanmaraş Doğu Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma İstasyonu Müdürlüğü, Şanlıurfa GAP Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, Erzurum Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüklerinde 5 araştırma projesi yürütülmektedir.

Bugüne kadar Eskişehir, Konya, Tokat, Ankara ve Samsun illerindeki Araştırma Enstitülerimizce Şekerpancarı ile ilgili olarak toprak verimliliği ve gübreleme, sulama teknikleri, fertigasyon, bitki su tüketimi konularında 4 proje yayınlanmış ve hâlihazırda 8 proje devam etmektedir.

Konuyla ilgili olarak T.C. Şeker Kurumundan alınan cevabi görüş aşağıda verilmektedir.

CEVAP 6) 4634 sayılı Şeker Kanunu ve Kanunun 12. maddesine dayanılarak 28/06/2002 tarih ve 24799 sayı ile Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği” ülkemizde sürdürülebilir şeker ve pancar üretimi için düzenlemeler içermektedir. Bu kapsamda;

- Şeker Kanunu ve ilgili mevzuat ile sözleşmeli ve münavebeye uygun pancar tarımının öngören bir modeli hüküm altına almış ve özellikle; ülkemizin ihtiyacına yetecek miktarda şekerin yurtiçinde yetiştirilen pancardan üretilmesi,
- Pancar üreticilerinin pazarının garanti edilmesi ile şeker üreticilerinin hammadde ihtiyacının karşılanması,
- Pancar üretiminin ekiminden fabrikaya teslimine kadar izlenmesi, kontrolü ve desteklenmesi, gibi araçlar kullanılarak, 2002 ürün yılında 44 Ton olan hektara pancar veriminin, 2011 ürün yılında 55 Tona yükselmesi sağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak T.C. Şeker Fabrikaları Anonim Şirketinden alınan cevabi görüş aşağıda verilmektedir.

2012 yılında Şeker Enstitüsü tarafından; 14 adedi Enstitünün kendisine ait, 1 adedi üniversite ile ortak, 1 adedi üniversite ve TÜBİTAK ile ortak, 2 adedi TÜBİTAK projesi ve 1 adedi de Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı bir araştırma enstitüsüyle ortak olmak üzere toplam 19 proje yürütülmektedir.

Üniversitelerde yüksek lisans ve doktora çalışmalarında bu konuya ilgi duyan ve çalışmak isteyen öğrenciler üniversite tarafından yine Şeker Enstitüsü’ne yönlendirilmektedir. Şeker Enstitüsü, bilgi birikimini ve deneyimini ilgi duyan kurum ve kuruluşlarla paylaşmaktadır.

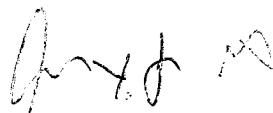
Şeker Enstitüsü üniversitelerimiz ile sulama, gübreleme, zararlılar, hastalıklar, mekanizasyon ve biyoteknoloji konularında ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Yürütülen çalışmalar neticesinde şeker pancarı tarımında;

- Toprak verimliliğinin korunması için münavebe sistemini yerleşmesi sağlanmış,
- Elle ekimden aşamalı olarak önce makineli ekime, daha sonra da hassas ekime geçilmiş,
- Multigerm tohumdan teknik monogerm tohuma, en son olarak da genetik monogerm tohuma geçilmiştir.

Ayrıca;

- Her yıl yapılan denemeler sonucunda ülkemiz şartlarına uygun, verim ve kalitesi yüksek şeker pancarı çeşitleri belirlenmiş ve belirlenmeye devam edilmektedir.
- Pancar tarımında en uygun kimyevi gübre uygulama şekli ve miktarları belirlenmektedir.
- Yağmurlama sulama metodu yaygınlaştırılmış, damla sulama yönteminin yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çalışmalar sürdürülmektedir.
- Hastalık ve haşerelere karşı kullanılacak ilaçlar belirlenerek, etkin mücadele yöntemleri geliştirilmektedir.
- Tohum ıslah çalışmaları sürdürülmektedir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Şeker Enstitüsü, ülkemizde pancar çeşitleri tescil denemeleri ve pancar tarımında haşere, hastalık ve yabancı otlara karşı kullanılan mücadele ilaçlarının ruhsatlandırılması için gerekli denemeleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile koordineli olarak yürütmekte ve bu denemelerin sonuçlarına göre şeker pancarı çeşitleri tescil edilerek pancar üreticilerinin kullanımına sunulmakta, zirai mücadele ilaçları da ruhsatlandırılmaktadır.

A.Ş.İ. m